

SJETTE BREFVET.

Med hjertlig fögnad har jag af din senaste skrifvelse inhemtat, att du, min ärade vän, nu inser den väsendtliga åtskillnad, som är emellan själ och kropp. Derigenom har allaredan mycket blifvit vunnet för sanningen och mycket för din egen adel. Utom denna sanning skulle vi icke vara något mer än hvarje annan maskin, hvilken, sedan den en gång blifvit satt i gång, fortfar att gå efter vissa fastställda mekaniska lagar och håller fort i denna sin gång ända till dess hjulen omsider äro utnötte och driffjedrarne förslöade, då hela maskinen stannar och sönderfaller. Utom denna sanning vore all moralitet i våra gerningar blott en dikt. Dygder och odygder kunde hvarken räknas oss till beröm eller till last, hvarken till belöning eller till straff. Fri vilja egde då icke rum; ty våra gerningar voro ej annat än naturliga följder af kroppens inrättning och hjernans organisation; vi vore endast urverk, hvilka gå så och ej annorlunda till följd af vår mekanism. Utom denna sanning handlar regenten orättvist då han låter hänga tjuften och af-rätta mördaren; ty bägge hafva blott handlat enligt de lagar, som kroppens byggnad, vätskornas lopp och nervernas spänning hafva föreskrifvit dem. Ja, min vän, är det tänkande inom oss endast en verkning af hjernans organisation, så upphörer all fri vilja, all moralitet, all belöning och straff; ty vi äre ju icke vållande dertill, att vi ej blifvit annorlunda organiserade. Men du märker sjelf denna